

SZABÓ-VEDRESS KRISZTINA
lakberendező
rovata

A kutatások, fejlesztések és az új felfedezések alkalmazása a textilgyártásban, így az otthonunkban is éreztetik hatásukat. A textíliák azonban nem csak a dizájn és a sokrétű felhasználhatóság terén versengenek a „kegyeinkért”. A „felelős” gyártók és tudatos vásárlók piacán manapság főként a bőrbarát, bio- és természetes alapanyagú lakástextíliák hódítanak.

BARÁTSÁGOS TEXTILEK

Takarók, törölközők, huzatok, kárpitok – pamutból, lenből, kenderből, jutából – mind-mind nagyon kelendők. Pláne akkor, ha az alapanyagok nem szennyezett, fertőzött forrásból származnak.

HÁROM ÉVTIZEDE A TERMÉSZETES ANYAGOK JEGYÉBEN

A természetes anyagok népszerűsítésének valódi nagykövete egy német házaspár, akik 1976-ban saját házuk pincéjében méreg- és adalékanyagmentes ruhaneműkkel és berendezési tárgyakkal kezdtek kereskedni, és ezzel megalapozták a tiszta növényi rostok felhasználásával készült termékek előnyeinek tudatosítását.

Az ENSZ 2009-ben a természetes alapanyagok használatát ajánlja. Előkerülnek olyan egzotikus „ismerősök” is, mint a szizál, a csalán, a kókusz vagy az érdekes nevű kapok – egy trópusi fafajta, amelynek gyümölcséből nyerhető ki a rostanyag.

A TEXTILFESTÉS ÁRNYOLDALA

Érdekes és egyben megdöbbentő: egy átlagos méretű asztalterítő elkészítéséhez szükséges alapanyag kinyeréséhez mintegy 2000 liter folyadékra van szükség! A betakarított terméskből – környezetbarát módon működő eljárással – mindössze 0,4% biopamut származik. Évente – főképp Afrikában, Ázsiában és Közép-Amerikában – 30 millió tonna (!) természetes szálát takarítanak be és dolgoznak fel. Ennek legnagyobb része pamut, amelyet többek között

vegyszerfürdőben festenek a kívánt árnyalatra. Ez a munkafolyamat az említett térségek természetes vizeit is erősen terheli...

JÓ TUDNI!

Mindenesetre jó hír, hogy a legtöbb nagy, lakástextíliákkal (is) foglalkozó kereskedelmi lánc megkülönbözteti és „zöldíti” az új, tudatos szemlélet jegyében készülő termékeit. A „mozgalom” sikerét jelzi, hogy – bár már a hamis címkék is megjelentek – a következő jelölésekre azonban nyugodtan hagyatkozhatunk:

- **FAIRTRADE:** „Korrekt módon” kezelt termékek, mint pl. a biotextílek.
- **NATURTEXTIL IVN**
- **G.O.T.S.**
- **Öko-Tex Standard 100:** leggyakrabban ezzel a megjelöléssel találkozunk. Ezek a termékek biztosan mentesek mindenféle káros, mérgező

anyagoktól. A 100plus pedig az olyan gyártóval-lalakat jelöli, amelyek „tisztességesen” kezelik ezeket a valóban tiszta alapanyagokat.

EGÉSZSÉGES TEXTILEK A LAKÁSBAN

Lélegző, antiallergén és nedvességmegkötő: ezekkel a tulajdonságokkal bíró újratermő növények a legalkalmasabbak a textilgyártásra, mert főként cellulózból állnak, ezért sokkal „bőrbarátabbnak” számítanak, mint a szintetikus anyagok.

■ **Len:** Könnyen festhető, hosszú élettartamú, jól ellenáll a szennyeződéseknek és nem bolyhosodik. Keverékként is használjuk, ebben az esetben az anyag minimum 40%-át teszi ki a len.

■ **Pamut:** A pamut nehezen téphető, jó nedvszívó, bőrbarát és csupán elenyésző mennyiségű allergént tartalmaz. Talán ez a világ legnépszerűbb alapanyaga. Ennek megfelelően szinte mindenféle lakástextil készülhet pamutból. Előnyös tulajdonságai miatt elsősorban a nagyobb bőrfelülettel érintkező ágyneműhuzatok, lepedők, törölközők, szalvéták alapanyaga.

■ **Bambusz:** A trópusi csodafűnek is nevezett bambusz textilalapanyagként még újdonságnak számít. Valódi érdekesség, hogy a belőle készített szövet különösen szép fényű, kimondottan finom, puha és rugalmas!

■ **Kapok:** Ez az érdekes nevű trópusi fa akár 50 méter magasra is megnőhet, az Egyenlítő környékén őshonos,

és 1,5-4 cm hosszú szőröcskéiből készül a textílalapanyag. A kapok négyszer könnyebb, mint a pamut, nagyon elasztikus és légáteresztő. Pamuttal elegyítve a szálakból igazán finom textíliák készíthetők.

■ **Kender:** Ez a sokoldalú növény évezredek óta biztosít textílalapanyagot. Manapság például mutatószőnyeget készítenek belőle dizájnerek tervei alapján.

■ **Kókusz:** A kókuszpálma érett terméséről választják le a szálakat. Rendkívül ellenálló az időnek és a nedvességnek. Elsősorban takarókat, szőnyeget készítenek belőle.

■ **Csalán:** Fehérítetlen, nagyon strapabíró, nyers struktúrájú szövet, és nagyon megéri az árát! A learatott csalánt a kenderhez hasonlóan dolgozzák fel.

■ **Selyem:** Ebből a nemes-klasszikus alapanyagból gyakran készülnek díszpárnahuzatok és természetesen különféle ágyneműhuzatok.